

28.09.2020

Asia/27

§ 616

Valtuutettu Petra Malinin toivomusponsi varhaiskasvatuksen erityisen tuen piiriin pääsyn nopeuttamisesta

HEL 2019-012430 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 27.11.2019 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esiteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään talousarviota vuodelle 2020 kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Petra Malinin ehdottaman toivomusponnen:

"Selvitetään prosessit, joilla erityisen tuen tarpeessa olevien lasten pääsy tuen piiriin toteutuisi varhaiskasvatuksessa nykyistä nopeammin."

Kaupunginhallitus toteaa, että kehityksen ja oppimisen tuki on osa laadukasta varhaiskasvatuksen toimintaa ja kuuluu kaikille sitä tarvitseville lapsille. Tuen tarpeen havainnointi ja tuen antaminen kuuluvat koko henkilöstölle heidän koulutuksensa ja työnkuviansa mukaan. Huolta-

jaan ollaan yhteydessä heti, kun lapsella ilmenee kehityksen tai oppimisen haasteita tai henkilöstöllä herää huoli lapsen hyvinvoinnista. Riittävän aikaisella ja oikein kohdennetulla tuella voidaan edistää lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia ja samalla ehkäistä ongelmien kasvamista.

Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki järjestetään osana varhaiskasvatuksen päivittäistä toimintaa mm. toiminnan eriyttämisellä, ryhmien joustavalla muuntelulla ja muokkaamalla oppimisympäristöä lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaan.

Kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen edellyttää henkilökunnalta jatkuvaa havainnointia, dokumentointia ja arviointia lapsen tuen tarpeista ja toimenpiteiden vaikutuksista ja riittävydestä. Ensimmäiseksi tarkastellaan käytössä olevia toimintatapoja ja oppimisympäristöjä ja arvioidaan sitä, voidaanko näitä muuttamalla toteuttaa lapselle paremmin sopivia pedagogisia ratkaisuja.

Silloin kun pelkkä pedagoginen tuki ei riitä, lapsen hoito- ja kasvatushenkilökunta ja huoltajat arvioivat rakenteellisen tuen tarpeellisuutta. Rakenteellisia tukia ovat mm. varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja erityisavustajan tuki sekä ryhmän lapsimäärän pienentäminen.

Rakenteellisen tuen esityksessä kuvataan lapsen saama pedagoginen tuki ja perustelut rakenteelliselle tuelle. Kun rakenteellista tukea ensimmäistä kertaa esitetään, Helsingissä vaaditaan varhaiskasvatuksen ulkopuolisen asiantuntijan lausunto, vaikka varhaiskasvatuslaki ei sitä enää edellytä. Lausuntoa hyödynnetään tuen kohdentamisessa ja sitä päivitetään aina kun lapsen kehitys ja etu sitä edellyttävät.

Tuen prosessia tullaan nopeuttamaan siten, että ulkopuolisen asiantuntijan lausunto voidaan jatkossa tarvittaessa korvata konsultoimalla tutkivaa tahoa ja/tai hyödyntämällä kiertävän varhaiskasvatuksen erityisopettajan arviota tuen tarpeesta. Tuen valmistelu- ja päätösprosessi arvioidaan uudelleen mm. lausunnon osalta sekä keskitetyissä koko kaupunkia palvelevissa että alueellisissa tukiresursseissa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kuluvaan vuoden tulosbudjetissa on varattu miljoonaa euroa varhaiskasvatuksen erityisopettajien ja -avustajien määrän lisäämiseen. Määrärahalla mm. palkataan kiertäviä varhaiskasvatuksen erityisopettajia vahvistamaan valmistelu- ja koordinoitua työtä. Lisäksi palkataan varhaiskasvatuksen erityisopettajia pilotoimaan työtappaa, jossa tukiresursseja voi varhaiskasvatusyksikössä käyttää nopeammin ja joustavammin koko toimikauden ajan edelleen tuen tarpeessa oleville sekä kesken toimikauden tuleville lapsille.

28.09.2020

Asia/27

Kaupunginhallituksen vastaus on kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 11.08.2020 § 179

HEL 2019-012430 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Petra Malinin toivomusponnosta selvittää prosessit, joilla erityisen tuen tarpeessa olevien lasten pääsy tuen piiriin toteutuisi varhaiskasvatuksessa nykyistä nopeammin:

Kehityksen ja oppimisen tuki on osa laadukasta varhaiskasvatuksen toimintaa ja kuuluu kaikille sitä tarvitseville lapsille. Tuen tarpeen havainnointi ja tuen antaminen kuuluvat koko henkilöstölle heidän koulutuksensa, työnkuviansa ja vastuidensa mukaan. Varhaiskasvatuksessa tunnustetaan lapsen tuen tarve ja järjestetään tarkoituksenmukaista tu-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

kea tarpeen ilmettyä. Huoltajaan ollaan yhteydessä heti, kun lapsella ilmenee kehityksen tai oppimisen haasteita tai henkilöstöllä herää huoli lapsen hyvinvoinnista. Riittävän aikaisella ja oikein kohdennetulla tuella voidaan edistää lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Samalla voidaan ehkäistä lapsen ongelmien syntymistä, kasvamista ja monimuotoistumista. Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki järjestetään osana varhaiskasvatuksen päivittäistä toimintaa mm. toiminnan eriyttämisellä, ryhmien joustavalla muuntelulla ja muokkaamalla oppimisympäristöä lapsen yksiköllisten tarpeiden mukaan.

Kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen edellyttää henkilökunnalta jatkuvaa havainnointia, dokumentointia ja arviointia lapsen tuen tarpeista ja toimenpiteiden vaikutuksista ja riittävydestä. Ensimmäiseksi tarkastellaan käytössä olevia toimintatapoja ja oppimisympäristöjä sekä niiden soveltuvuutta lapselle. Tarkastelun pohjalta arvioidaan, voidaanko näitä muuttamalla toteuttaa lapselle paremmin sopivia pedagogisia ratkaisuja.

Silloin kun pelkkä pedagoginen tuki ei riitä, lapsen hoito- ja kasvatushenkilökunta ja huoltajat arvioivat rakenteellisen tuen tarpeellisuutta. Rakenteelliset tuet ovat muun muassa varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja erityisavustajan tuki, sekä ryhmän lapsimäärän pienentäminen. Varhaiskasvatuslaissa todetaan, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijat osallistuvat tarpeen mukaan lapsen tuen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin ja että varhaiskasvatuksen järjestäjän pyynnöstä heidän tulee osallistua arvioinnin tekemiseen, jos tuen tarpeen arviointi edellyttää sitä.

Rakenteellisen tuen esityksessä kuvataan lapsen saama pedagoginen tuki ja perustelut rakenteelliselle tuelle. Helsingissä ensimmäistä kertaa rakenteellista tukea esitettäessä edellytetään varhaiskasvatuksen ulkopuolisen asiantuntijan lausuntoa, vaikka varhaiskasvatuslaki ei sitä lakiuudistuksen jälkeen enää edellytäkään. Lausuntoa hyödynnetään tuen kohdentamisessa ja tukemisessa. Lausunto päivitetään edelleen aina tilanteissa, joissa lapsen kehitys ja etu sitä edellyttävät.

Tuen prosessia tullaan nopeuttamaan sillä, että varhaiskasvatuksen ulkopuolisen tahon lausuntoa ei välttämättä edellytetä ensimmäistä kertaa rakenteellista tukea esitettäessä. Lausunnon voi tarvittaessa korvata konsultoimalla tutkivaa tahoja ja/tai hyödyntämällä kiertävän varhaiskasvatuksen erityisopettajan arviota tuen tarpeesta ja kohdentaa sen tiedon perusteella tarkoituksenmukaisin käytettävissä oleva rakenteellinen tuki varhaiskasvatukseen. Tuen valmistelu- ja päätösprosessi arvioidaan uudelleen mm. lausunnon osalta sekä keskitetyissä koko kaupunkia palvelevissa, että alueen tukiresursseissa. Määritellään erik-

28.09.2020

seen tilanteet milloin tarvitaan ulkopuolinen asiantuntija ja milloin tuen tarve voidaan arvioida kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuoden 2020 tulosbudjettiin sisältyy 1,0 miljoonaa euroa, joka kohdennetaan varhaiskasvatuksen erityisopettajien ja -avustajien määrän lisäämiseen (kasvatus- ja koulutuslautakunta 17.12.2019). Tällä rahalla palkataan mm. neljä kiertävää varhaiskasvatuksen erityisopettajaa vahvistamaan valmistelu- ja koordinoitua työtä.

Rahalla palkataan lisäksi mm. kuusi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa pilotoimaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan työtapaa niin, että tukiresurssia voi varhaiskasvatyksikössä käyttää nopeammin ja joustavammin koko toimikauden ajan edelleen tuen tarpeessa oleville, sekä kesken toimikauden tuleville lapsille. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on käytössä yhdessä sovitut prosessit perhe- ja sosiaalipalvelujen kanssa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pasi Brandt, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi